-6-

I Semester B.Com. Examination, Nov./Dec. 2013
(Freshers + Repeaters Scheme)
(2011-12 and Onwards)
LANGUAGE SANSKRIT – I
Champu and Composition Champūrāmāyanam (Ayōdhyākāndam) and Compositionū

Time : 3 Hours Max. Marks : 100

Instructions : *1) Answer* ***either*** *in* ***Sanskrit/Kannada/*** *or* ***English.***
2) Answer on Nos ***VI, VII*** *and* ***VIII*** *in* ***Sanskrit*** *only.*

I. **द्वयो**: प्रबन्धं लिखत ।

ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on **any two** of the following. **(2×12=24)**

1) श्रीरामस्य पट्टाभिषेक सिद्धतामधिकृत्य लिखत ।

ಶ್ರೀ ರಾಮನ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Write about the preparation for the coronation of Sri Rama.

2) भोजराजस्य जीवन, देश, कालः, कृतीःच अधिकृत्य लिखत ।

ಭೋಜ ರಾಜನ ಜೀವನ, ದೇಶ, ಕಾಲ ಹಾಗೂ ಕೃತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

Write about the life, palce, date and works of Bhoja Raja.

3) पञ्च चम्पूकाव्यानिः उद्दिश्य लिखत ।

ಪಂಚ ಚಂಪೂ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write about the Pancha Champu Kavyas.

II. श्लोक**द्वयस्य** अनुवादं विलिख्य तात्पर्यं विवृणुत ।

ಯಾವುದಾದರೂ **ಎರಡು** ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದ ಮಾಡಿ ವಿವರಿಸಿ.

Translate and explain **any two** of the following shlokas. **(2×5=10)**

1) अथ दशरथः पुत्रं रामं स्वतस्त्रिजगत्पतिं
स्वविषयमहीमात्रे कर्तुं पतिं विदधे मतिम् ।
भुवनभरणे कल्पं कल्याणभूधरमादरा-
त्स्वगृहपटलीधुर्यस्तम्भं विधातुमना इव ।।

P.T.O.

2) देवे स्थितेऽपि तनयं तव रामभद्रं
लोकः स्वयं भजतु नाम किमत्र चित्रं।
चन्द्रं विना तदुपलम्भनहेतुभूतं
क्षीरोदमाश्रयति किं तृषितश्चकोरः ।।

3) वत्सं कठोर हृदये ! नयनाभिरामं
रामं विना न खलुतिष्ठति जीवितं मे।
धातुर्बलादुपयमस्त्वयि जातपूर्वः
कैकेयी ! मामुपयमं नयसीति मन्थे ।।

4) मम सुरनरगीतखातिभिर्हेतिभिर्वा
दिवि भुवि च समानप्रक्रमैर्विक्रमैर्वा।
नियतमपरिहार्या या जरा सा मदङ्गे
विकचकमलषण्डे चन्द्रिकेवाऽविरासीत् ।।

III. अस्य गद्यभागस्य अनुवादं **आङ्गल** भाषया या **कन्नड** भाषया लिखत।
ಈ ಗದ್ಯ ಭಾಗವನ್ನು **ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆ** ಅಥವಾ **ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ** ಅನುವಾದಿಸಿ.
Translate into **Kannada** or **English**: **(1×10=10)**

तदनु मुहूर्तमात्रमपि राममुखावलोकनसुखमनुबुभूषुर्दशरथः कुमारमानयेति सुमन्त्रमादिदेश। तेनसत्वरं राजभवनं प्रवेशितो रामः कृतप्रणामः पितरमयथाभूतमुखविकासमारादालक्ष्य चकितः किमिद मिति कैकेयीमन्वयुङ्क्त। साऽपि पापाशया प्रत्यवादीत्। वत्स, प्रतिश्रुतवरद्वयनिर्वहणे निपुणेतरस्तातस्ते सम्प्रति सानुशयस्तनयवात्सल्यात्सत्यव्यत्यासत्रासाच्च गाढमगाधे शोकसागरे निमज्जतीति।

अथवा

तदनन्तरमसौ संमन्त्र्य मन्त्रिभिः सह पौरवृद्धान वृद्धश्रवःपुरोधसः समान् समाहूय समादिदेश। विदितमेवहि भवतां शिवतातिमेव मतिं दधानाः सुपथा सञ्चरमाणाः प्राणिनां दयमानमानसा मानधनाः थशःसमार्जनजागरूकाः जनोपतापसंमार्जनतत्पराः परां निर्वृतिमुपेत्य देवभूयं गताः सर्वे नः पूर्वपुरुषा इति।

IV. वाक्यत्रयस्य संदर्भं विवृणुत ।
ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.
Explain **any three** of the following sentences with reference to context. **(3×4=12)**
1) विकचकमलषण्डे चन्द्रिकेवारासीत् ।
2) जललिपिरिति कामं सङ्गिरन्तां गिरं ताम् ।
3) वनाय रामो वव्राज जगतामवनाय च ।
4) मयि पतति गरीयानम्ब ते पक्षपात: ।
5) निन्दिष्यते नियतमेवजिमेषहानि: ।

V. द्वयो : लघुटिप्पण्यौ लिखत ।
ಎರಡಕ್ಕೆ ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
Write short notes on **any two** : **(2×5=10)**
1) सीता।
2) दशरथ:।
3) चम्पूलक्षणम् ।
4) कैकेयी ।
5) सुमन्त्र: ।

VI. संस्कृत भाषया उत्तराणि लिखत ।
ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.
Answer the following questions in **Sanskrit.**
1) चतुर्णां लिङ्ग विभक्ति वचनानि लिखत। 4
   1) भवान 2) राज्ञ: 3) माला 4) फलम् 5) गिरय: 6) तस्यै
2) चतुर्णां लकार पुरुष वचनानि लिखत। 4
   1) वदेत् 2) भविष्यति 3) बभूव 4) स्यात् 5) अस्ति 6) पठामि ।
3) चतुर्णां समासानां उदाहरणम् लिखत। 4
   1) कर्मधारय: 2) अव्ययीभाव: 3) बहुव्रीहि: 4) द्विगु: 5) द्वन्द्व:
   6) षष्ठीतत्पुरुष:
4) चतुर्णां व्याकरणरीत्या पदपरिचयं कुरूत । 4
   1) पठितुं 2) विना 3) अवतीर्य 4) गत्वा 5) भोक्तुं 6) प्रविश्य ।
5) प्रयोगान्तरं कुरूत। 3
   राम: सीतां अपृच्छत् ।

अथवा

अहं विद्यां वितरामि ।

VII. **संस्कृत** भाषया अनुवदत।

ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿರಿ.

Translate into **Sanskrit**. **5**

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇವರುಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುವವರಿದ್ದಾರೆ. ನೂರಾರು ಹೆಸರುಗಳಿದ್ದರೂ ದೇವರು ಒಬ್ಬನೇ ಇರುವನು. ಆದ್ದರಿಂದ ಭಕ್ತರಲ್ಲಿ, ದೇವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ದ್ವೇಷ ಕೂಡದು. ಅನ್ಯದೇವ ಭಕ್ತನನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುವುದು ಅಧರ್ಮ. ಆಕಾಶದಿಂದ ಬಿದ್ದ ನೀರು ಸಮುದ್ರವನ್ನೇ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಎಲ್ಲ ದೇವರ ಪೂಜೆಯೂ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನೆ ಸೇರುತ್ತದೆ.

In India there are people worshipping different Gods. Though there are hundreds of names there is only one God. Therefore there should not be hatred among the devotees of other Gods. Hatring the devotee of another God is not righteous. The water falling from the sky joins the ocean. The worship of all Gods reaches the over Lord.

VIII. इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानां उत्तराणि लिखत। **(2×5=10)**

एकदा देवशर्मा नाम विद्वान- आसीत्।

तस्य पुत्र: मल्लिनाथ: आबाल्यात्- तं विद्यायां

निरासक्ति:आसीत्। यौवने तस्य विवाहमभवत्।

तस्य श्वशुरगृहे सर्वे तं परिहसितवन्त:। स: तस्य

अपराधं ज्ञात्वा काशीं गत्वा तत्र विद्याभ्यासं कृतवान्।

स: यत्नेन पण्डित: अभवत्। कालिदसस्य कृतीनां व्याख्यानमपि लिखितवान् विद्वांस: तं अद्यापि गौरवादरेण स्मरन्ति।

प्रशणा :

1)देवशर्मण: पुत्र: क: ?

2) तस्यकदा विवाहमभक्त् ?

3) विद्यां प्राप्तुं कुत्र गतवान् ?

4) स: कस्य ग्रन्थस्य व्याखानं लिखितवान् ?

5) उचित शीर्षिकां यच्छत।